Evropski parlament
2024-2029

Odbor za ribištvo

2025/0202(NLE)

21.1.2026

***

OSNUTEK PRIPOROČILA

o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi, v imenu Unije, Protokola o izvajanju Sporazuma o partnerstvu v ribiškem sektorju med Demokratično republiko Sao Tome in Principe in Evropsko skupnostjo (2025–2029)
(11609/2025 – C10-0246/2025 – 2025/0202(NLE))

Odbor za ribištvo

Poročevalka: Nora Junco García

Oznake postopkov

*	Postopek posvetovanja
***	Postopek odobritve
***I	Redni zakonodajni postopek (prva obravnava)
***II	Redni zakonodajni postopek (druga obravnava)
***III	Redni zakonodajni postopek (tretja obravnava)

(Vrsta postopka je odvisna od pravne podlage, ki je predlagana v osnutku akta.)

VSEBINA

Stran

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA 5

OBRAZLOŽITEV 6

PRILOGA: IZJAVA O PRISPEVKIH 8

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi, v imenu Unije, Protokola o izvajanju Sporazuma o partnerstvu v ribiškem sektorju med Demokratično republiko Sao Tome in Principe in Evropsko skupnostjo (2025–2029)
(11609/2025 – C10-0246/2025 – 2025/0202(NLE))

(Odobritev)

Evropski parlament,

– ob upoštevanju osnutka sklepa Sveta (11609/2025),

– ob upoštevanju osnutka Protokola o izvajanju Sporazuma o partnerstvu v ribiškem sektorju med Demokratično republiko São Tomé in Príncipe in Evropsko skupnostjo (2025–2029) (11606/2025),

– ob upoštevanju zahteve za odobritev, ki jo je Svet podal v skladu s členom 43(2) in členom 218(6), drugi pododstavek, točka (a)(v), Pogodbe o delovanju Evropske unije (C10-0246/2025),

– ob upoštevanju proračunske ocene Odbora za proračun,

– ob upoštevanju člena 107(1) in (4) ter člena 117(7) Poslovnika,

– ob upoštevanju mnenja Odbora za razvoj,

– ob upoštevanju priporočila Odbora za ribištvo (A10-0000/2025),

1. odobri sklenitev sporazuma;

2. naroči svoji predsednici, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic ter države São Tomé in Príncipe.

OBRAZLOŽITEV

Uvod

Demokratična republika São Tomé in Príncipe je otoška država v Gvinejskem zalivu v zahodni Afriki. Ima približno 200 000 prebivalcev, kar jo uvršča med najmanjše afriške države.

Glavna dejavnost in vir dohodka obalnih skupnosti v São Toméju in Príncipu je ribolov, ki je predvsem mali. Industrijski ribolov v izključni ekonomski coni te države izvajajo plovila za ribolov tuna iz EU in tretjih držav. Ribolovno območje São Toméja in Príncipa je privlačno, saj se nahaja na selitveni poti izrazito selivskih vrst iz Atlantika. V obdobju 2020–2023 je dovoljenje za gospodarski ribolov letno v povprečju pridobilo 37 plovil za ribolov tuna, od tega jih 25 pluje pod zastavo države članice EU[1].

Ribiški sektor v São Toméju in Príncipu ima težave pri upravljanju, upravljanju virov in uporabi sektorske podpore v okviru sporazuma o partnerstvu v ribiškem sektorju z Evropsko unijo. Težave so na primer pri izpolnjevanju obveznosti glede skladnosti in poročanja v okviru Mednarodne komisije za ohranitev tunov v Atlantiku (ICCAT) ter zaposlovanju mornarjev in opazovalcev iz São Toméja in Príncipa na plovilih EU. São Tomé in Príncipe ima le omejene gospodarske koristi, saj flota EU za iztovarjanje in predelavo ulova uporablja pristanišča v sosednjih državah[2].

Novi protokol

Sporazum o partnerstvu v ribiškem sektorju med Demokratično republiko São Tomé in Príncipe in Evropsko skupnostjo je začel veljati 29. avgusta 2011 in se od takrat samodejno podaljšuje. Predhodni petletni protokol o izvajanju tega sporazuma, ki se je začel uporabljati 19. decembra 2019, je prenehal veljati 18. decembra 2024.
Komisija je na podlagi sklepa Sveta z dne 10. septembra 2024 o pooblastilu za začetek pogajanj v imenu Evropske unije o novem protokolu o izvajanju sporazuma o partnerstvu v ribiškem sektorju s São Toméjem in Príncipom opravila pogajanja z vlado te države, ki so privedla do novega protokola za obdobje 2025–2029.
Pogajalci so novi protokol parafirali 9. aprila 2025, pogodbenici pa sta ga podpisali 6. oktobra 2025.
Novi protokol zajema obdobje štirih let od datuma začetka njegove začasne uporabe, tj. datuma, ko sta ga pogodbenici podpisali (6. oktober 2025).
Protokol bo začel veljati, ko ga bosta ratificirali obe pogodbenici.
Na evropski strani je za to potrebna odobritev Evropskega parlamenta.

---

[1] Evropska komisija: Generalni direktorat za pomorske zadeve in ribištvo, F&S, POSEIDON, Defaux, V. in Caillart, B., *Évaluation rétrospective du Protocole de mise en œuvre de l'accord de partenariat dans le domaine de la pêche entre l'Union européenne et la République de Sao Tomé-et-Principe et prospective d'un éventuel futur protocole – Rapport final* (Retrospektivna ocena Protokola o izvajanju Sporazuma o partnerstvu v ribiškem sektorju med Evropsko unijo in Republiko São Tomé in Príncipe ter možnosti za morebitni prihodnji protokol – končno poročilo), Urad za publikacije Evropske unije, 2024 (https://data.europa.eu/doi/10.2771/264668).
[2] Delovni dokument služb Komisije SWD(2024)0177 z dne 12. julija 2024 (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52024SC0177).

Novi protokol plovilom Unije zagotavlja ribolovne možnosti v vodah São Toméja in Príncipa na podlagi najboljšega razpoložljivega znanstvenega mnenja in ob upoštevanju priporočil ICCAT. Njegov cilj je določiti posodobljen okvir, pri čemer se bodo zlasti upoštevale prednostne naloge prenovljene skupne ribiške politike in mednarodni standardi.

Ribolovne možnosti
Novi protokol omogoča evropskim plovilom, da v skladu z ustreznimi resolucijami ICCAT in v mejah, ki jih določa zakonodaja São Toméja in Príncipa, v vodah te države letno ulovijo približno 6 500 ton tuna in drugih selitvenih vrst.

Protokol določa ribolovne možnosti za 26 plovil za ribolov tuna s potegalko (15 za Španijo in 11 za Francijo) ter 9 plovil s površinskim parangalom (7 za Španijo in 2 za Portugalsko).

Finančni prispevek

Letni finančni prispevek EU znaša 825 000 EUR, od tega 325 000 EUR za dostop do ribolovnih virov (kar ustreza referenčni tonaži za izrazito selivske vrste v višini 6 500 ton na leto) in 500 000 EUR za krepitev zmogljivosti São Toméja in Príncipa za trajnostno upravljanje ribištva, nadzor in spremljanje, pa tudi za podporo malemu ribolovu in lokalnim skupnostim.

Zaključek

Novi protokol poglablja sodelovanje med EU in São Toméjem in Príncipom ter spodbuja razvoj trajnostne ribiške politike.

Kar zadeva EU, bo novi protokol njeni floti zagotavljal neprekinjen dostop do ribolovnih območij, saj sedanji sporazum vsebuje klavzulo o izključitvi ribolovnih dejavnosti, ki ne potekajo v okviru protokola. To bo koristilo predvsem španskim, francoskim in portugalskim gospodarskim subjektom.

Kar zadeva São Tomé in Príncipe, bo sektorska podpora, ki je na voljo, državi pomagala pri nacionalni strategiji na področju ribištva, vključno z bojem proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu, pri tem pa spodbujala dostojne delovne pogoje pri ribolovnih dejavnostih.

Ta protokol je zato v interesu obeh pogodbenic.

PRILOGA: IZJAVA O PRISPEVKIH

Poročevalka kot izključno pristojna izjavlja, da v svoje poročilo ni vključila prispevkov zastopnikov interesov, ki spadajo na področje uporabe Medinstitucionalnega sporazuma o obveznem registru za preglednost[1], ali zastopnikov javnih organov tretjih držav, vključno z njihovimi diplomatskimi predstavništvi in veleposlaništvi, ki bi jih bilo treba navesti v tej prilogi na podlagi člena 8 Priloge I Poslovnika.

[1] Medinstitucionalni sporazum z dne 20. maja 2021 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o obveznem registru za preglednost (UL L 207, 11.6.2021, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).